

CNI Tlač servis spol. s r.o.,
Alstrova 246, 831 06 Bratislava - Rača

Zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 50409/B
IČO: 31 696 325

VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2018

október 2019

O b s a h:

Výročná správa za rok 2018

- I. Úvod*
- II. Genéza a predpokladaný vývoj v roku 2019*
- III. Organizačná štruktúra a zamestnanosť*
- IV. Iné dôležité informácie o spoločnosti*
- V. Správa o podnikateľskej činnosti a o stave majetku*
- VI. Návrh na rozdelenie zisku za rok 2018*
- VII. Záver*

Príloha k výročnej správe: Účtovná závierka k 31.12.2018

- Poznámky:**
1. Účtovná závierka zostavená k 31.12.2018, uvedená ako Príloha k tejto Výročnej správe, bola uložená do Registra účtovných závierok ako samostatný dokument dňa 9.5.2019.
 2. Správa audítora o overení účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2018 bola vyhotovená dňa 25.6.2019 a bola uložená do Registra účtovných závierok ako samostatný dokument dňa 18.7.2019.
 3. Dodatok správy audítora k tejto Výročnej správe za rok 2018, vyhotovený dňa 17.10.2019, bude uložený do Registra účtovných závierok ako samostatný dokument.

I. Ú v o d

1.1. Založenie, vznik Spoločnosti a zmeny údajov zapísaných v Obchodnom registri

- a) Spoločnosť bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 12.7.1994, uzavretou podľa zák.č.513/91 Zb. (Obchodný zákonník). Vznikla zápisom do obchodného registra dňa 21.09.1994.
- b) V roku 2018, ani do zostavenia tejto výročnej správy, nedošlo k žiadnym zmenám údajov povinne zapisovaných do Obchodného registra.

1.2. Rozhodujúce oblasti podnikania

Spoločnosť v súčasnosti podniká najmä v týchto oblastiach predmetu činnosti:

- kúpa tovaru za účelom jeho ďalšieho predaja, v ktorom prevládajú:
 - tlačové farby,
 - fólie pre razbu za tepla,
 - laminovacie a holografické fólie,
 - ochranné prvky,
 - obojstranne lepiace pásky (OLP),
- príprava farieb pre papierenský, plastikársky a polygrafický priemysel,
- lištovanie ofsetových poťahov a konfekcia,
- rezanie razbových fólií, OLP a tvarových výsekov z OLP,
- výroba špeciálnych strojov pre hospodárske odvetvia.

1.3. Orgány Spoločnosti

Konatelia: Ing. Jana Korcová Považanová – od 03.01.2001
Ing. Peter Petřík – od 23.03.2000.

1.4. Štruktúra spoločníkov

Základné imanie predstavuje 272 224,00 EUR, je celé splatené a tvorí ho peňažný vklad spoločníka. Štruktúra spoločníkov sa v roku 2018, oproti predchádzajúcemu roku, nezmenila.

Spoločník	Stav k 31.12.2018		Stav k 31.12.2017	
	Podiel na ZI v €	Podiel na ZI v %	Podiel na ZI v €	Podiel na ZI v %
Ing. Peter Petřík	272 224	100,0	272 224	100,0
S p o l u	272 224	100,0	272 224	100,0

II. Genéza a predpokladaný vývoj v roku 2019

2.1. Celkové zhodnotenie rokov 2015 - 2018

Spoločnosť pôsobí na slovenskom trhu polygrafických materiálov už 24 rokov, pričom rozhodujúcu časť svojich dodávok umiestňuje na Slovensku – viac ako 97% odbytu. Dodávky do štátov Európskej únie dosahujú v ostatných troch rokoch objem okolo 110 tis. € ročne.

V podmienkach slovenského podnikateľského prostredia patrí Spoločnosť, medzi stredne veľké výrobné podniky.

Tržby z odbytu tovaru, výrobkov a služieb dosahovali v rokoch 2008 – 2011 úroveň okolo 3,7 mil. € ročne, od roku 2012 sa odbyt Spoločnosti zvýšil skoro o 1,0 mil. € ročne a predstavuje v priemere objem okolo **4,8 mil. €**.

Odbyt tovaru, výrobkov a služieb v roku 2017 mierne poklesol – na úroveň 4 409 tis. €.

Od roku 2001 Spoločnosť poskytuje zákazníkom svoje služby v kvalitatívnom štandarde ISO 9001:2008.

Aktíva – majetok Spoločnosti predstavoval v rokoch 2008 – 2010 úroveň okolo **3,1 mil. €**, pričom 1/2 aktív Spoločnosti tvorili pohľadávky z obchodného styku. Od roku 2012, vplyvom nárastu odbytu – o 1,0 mil. € ročne, sa zvyšuje aj potreba obežného majetku, ktorý od roku 2012 narastá o viac ako o 400 tis. €, čo je ekonomicky logická reakcia na vyššiu výkonnosť.

Neobežný majetok tvoril do roku 2013 iba necelú 1/4 aktív – okolo 770 tis. €.

Od roku 2014, sa objem majetku, vplyvom výrazného investičného rozvoja v roku 2014 (v objeme temer 1,5 mil. €) dostáva na úroveň vyše 4,5 mil. €, pričom neobežný majetok tvorí od roku 2014 temer 1/2 všetkých aktív Spoločnosti.

Výrazný nákup technológie priniesol už v roku 2015 zvýšenie tržieb takmer o 1 mil. €, na úroveň 5,7 mil. €, ale od roku 2016 tržby z odbytu výrobkov, tovaru a služieb klesajú.

Absolútna **zadlženosť Spoločnosti** – celkové záväzky, dosahovala do roku 2010 úroveň v priemere okolo 2,5 mil. €, od roku 2011 sa vplyvom nárastu obežného majetku zvyšuje na 3,0 mil. € a na tejto úrovni ostáva až do roku 2016. Nárast celkových záväzkov v roku 2017 na úroveň 3,4 mil. € je následkom vysokých investičných výdavkov, na ktoré Spoločnosť v roku 2017 nevytvorila dostatok vlastných zdrojov (zisk a odpisy).

V štruktúre cudzieho kapitálu Spoločnosti sú dlhodobo najväčšími veriteľmi dodávatelia Spoločnosti, pričom úroveň dlhu voči dodávateľom dlhodobo absolútne rastie: z priemernej úrovne necelých 1,7 mil. € do roku 2010, až na úroveň 2,4 mil. € od roku 2017.

Angažovanosť bánk na financovaní prevádzky a rozvoja Spoločnosti predstavovala do roku 2013 okolo 800 tis. €, v roku 2014 sa z dôvodu financovania modernizácie technológie prechodne zvyšuje na 1 250 tis. €. Od roku 2015 sa objem bankových úverov postupne znižuje – až na 673 tis. € na konci roka 2018, čo sa však Spoločnosti „vracia“ na náraste krátkodobých záväzkov, ktoré sa aj v roku 2018 zvýšili o 266 tis. €.

Efektívnosť tržieb a majetku Spoločnosti sa vyvíja rozdielne, keď:

- za roky 2008 až 2010 bol dosahovaný priemerný čistý zisk v sume **210 tis. €** ročne, čo predstavovalo solídnu rentabilitu tržieb – na úrovni **5,82%**,
- v rokoch 2011 až 2014 sa rentabilita tržieb, najmä vplyvom výrazného zvýšenia osobných nákladov, prepadá na **0,38%**, čo predstavuje priemerný ročný zisk v objeme iba **17 tis. €**,
- v rokoch 2015 a 2016 dochádza k miernemu zlepšeniu rentability z čistého zisku – na úroveň **1,26%**, čo je však len 1/5 rentability dosahovanej v rokoch 2008 – 2010,
- rentabilita tržieb a majetku dosiahnutá v roku 2018 je v rámci hodnoteného obdobia najnižšia – iba **0,26**. Analýza efektívnosti tržieb a majetku v roku 2018 je obsahom ďalších častí tejto výročnej správy.

2.2. Predpokladaný vývoj Spoločnosti v roku 2019

2.3.1. Zásadné obchodné zámery a očakávania, zákaznícka orientácia, finančná stabilita

Spoločnosť chce v roku 2019 obhájiť svoju dosiahnutú pozíciu na slovenskom trhu polygrafických materiálov a zvýšením kvality služieb si chce udržať priazeň doterajších kľúčových obchodných partnerov. Zvýšenie exportu svojich tovarov Spoločnosť v roku 2018 nepredpokladá.

V štruktúre odbytu chce Spoločnosť v roku 2019 obmedziť nákup a predaj menej efektívnych, aj keď obchodne úspešných sortimentov a viac sa sústrediť na nárast odbytu ziskovejších sortimentov.

Podľa vývoja odbytu za I. polrok 2019 má Spoločnosť predpoklady pre mierne zvýšenie tržieb z predaja tovaru, výrobkov a služieb oproti úrovni predchádzajúceho roka.

Zvýšenie rentability chce Spoločnosť v roku 2019 dosiahnuť:

- zmenou sortimentnej štruktúry odbytu,
- znížením nákupných cien tovaru a
- reštrikciou nákladov na nakupované služby, najmä nákladov na logistiku nákupu a predaja tovaru.

Pre zabezpečenie finančnej stability, najmä na získanie zdrojov na zníženie zadlženosti, chce Spoločnosť v roku 2019, okrem zvýšenia zisku, realizovať tieto opatrenia:

- efektívny predaj časti technológie,
- zníženie pohľadávok z obchodného styku,
- optimalizácia zásob tovaru.

O významnejších investíciách do strojného parku Spoločnosť v roku 2019 neuvažuje.

2.3.2. Predpoklad vybraných ukazovateľov na rok 2019 (v tis. €)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2018	Zámer 2019
Tržby z predaja tovaru, výrobkov a služieb	4 588,1	4 800
Zisk pred zdanením	32,2	45,2
Majetok netto celkom	4 586,6	4 300
z toho: pohľadávky z obchodného styku netto	810,8	750
Záväzky celkom	3 748,7	3 500
z toho: krátkodobé záväzky z obchodného styku	696,7	600

III. Organizačná štruktúra a zamestnanosť

3.1. Správa spoločnosti

Správu Spoločnosti predstavuje generálny riaditeľ Spoločnosti ďalší vedúci pracovník.

3.2. Informácie o zamestnanosti

Ukazovateľ	zamestnanci spolu		z toho vedúci zamestnanci	
	r. 2018	r. 2017	r. 2018	r. 2017
Priemerný počet zamestnancov	30	30	2	2
Osobné náklady celkom v €	676 937	633 305		
Čerpanie sociálneho fondu (v €)	2 606	3 216		

V roku 2019 Spoločnosť neočakáva výraznejšiu zmenu v zamestnanosti.

3.3. Organizačná zložka v zahraničí

Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí a o jej zriadení v blízkej dobe ani neuvažuje.

IV. Iné dôležité informácie o Spoločnosti

4.1. Informácie o konsolidovanom celku

Spoločnosť je súčasťou skupiny účtovných jednotiek, ktorá však nemá zákonnú povinnosť zostavovať účtovnú závierku konsolidovaného celku.

4.2. Majetkové účasti v iných spoločnostiach

Spoločnosť vlastní k 31.12.2018 obchodný podiel v spoločnosti **SlovSETRA, s.r.o.**, Slovenské Pravno, IČO: 36407631, pre ktorú je spoločnosť materskou účtovnou jednotkou, keď má väčšinu hlasovacích práv (75,0%).

Obchodný podiel bol nadobudnutý kúpou v roku 2011 v obstarávacej cene 37 898 €. Hodnota tejto majetkovej účasti Spoločnosti, v ocenení metódou vlastného imania, predstavuje k 31.12.2018 čiastku 37 530 €, čo takmer zhodné s obstarávacou cenou predmetného obchodného podielu.

4.3. Výdavky na výskum a vývoj

Spoločnosť neúčtovala v roku 2018 o výdavkoch na vedu a výskum, lebo na to neboli vecné dôvody.

4.4. Vlastné obchodné podiely

Spoločnosť nenadobudla v roku 2018 vlastné obchodné podiely a tieto nevlastní ani k 31.12.2018. Spoločnosť nemá materskú účtovnú jednotku, jej jediným spoločníkom je fyzická osoba (viď údaje v ods. 1.4.)

4.5. Významné udalosti po dátume účtovnej závierky

Od dátumu, ku ktorému bola zostavená účtovná závierka k 31.12.2018 do dňa vyhotovenia výročnej správy za rok 2018 nenastali v Spoločnosti žiadne významné udalosti, ktoré by ovplyvnili vykázaný stav jej majetku a záväzkov k 31.12.2018, alebo hodnotenie jej finančnej situácie k 31.12.2018.

4.6. Vplyv činnosti Spoločnosti na životné prostredie

Materiály používané vo výrobnom procese (riedidlá, oleje, laky, fólie) spĺňajú ekologické normy, ktoré umožňujú umiestniť sortimenty na trhy EÚ. Vo výrobnom procese sa nepoužívajú nebezpečné, alebo zakázané komponenty. Riadenie odpadového hospodárstva Spoločnosti je zabezpečené v súčinnosti so špecializovanými spoločnosťami pre tento účel.

Zo strany štátneho ekologického dozoru neboli Spoločnosti v roku 2018, ani v predchádzajúcich rokoch, uložené žiadne sankčné postihy.

V. Správa o podnikateľskej činnosti a o stave majetku

5.1. Vyhodnotenie naplnenia zásadných obchodných zámerov v roku 2018

Zámer v objeme **tržieb z predaja tovaru, výrobkov a služieb** v roku 2018, ktoré sa očakávali na úrovni 4,4 mil. €, sa mierne prekročil, keď celkové tržby sú oproti zámeru o viac ako o 188 tis. € vyššie.

Vplyvom prekročenia zámeru v objeme tržieb sa v roku 2018 podarilo mierne prekročiť aj očakávanú úroveň **zisku pred zdanením**, keď tento dosiahol objem 32,3 tis. €.

Podrobné hodnotenie efektívnosti výroby a obchodu je uvedené v ďalších častiach správy.

Celkový majetok Spoločnosti v netto ocenení dosiahol na konci roku 2018 výrazne vyššiu úroveň ako predpokladal zámer - o 787 tis. €. Bolo to spôsobené najmä výrazným prírastkom pohľadávok v súvislosti so zákazkovou výrobou v roku 2018 - v objeme 637 tis. €.

V nadväznosti na vyšší objem celkového majetku sú na konci roka 2018, oproti zámeru, absolútne o 749 tis. € vyššie aj **celkové záväzky** Spoločnosti.

Okrem vyššej absolútnej zadlženosti (objemu celkových záväzkov), nepodarilo sa v roku 2018 znížiť ani celkovú relatívnu zadlženosť (celkové záväzky vo vzťahu k majetku).

Plnenie rozhodujúcich zámerov v roku 2018 (v tis. €)

Ukazovateľ	Zámer 2018	Skutočnosť 2018
Tržby z predaja tovaru, výrobkov a služieb	4 400	4 588,1
Výsledok hospodárenia pred zdanením	28,0	32,2
Majetok celkom netto	3 800	4 586,6
z toho: pohľadávky z obchodného styku netto	800	810,8
Záväzky celkom	3 000	3 748,7
z toho: krátkodobé záväzky obchodného styku	2 300	696,7

Celkovo sa dá rok 2018 hodnotiť ako úspešný, najmä z pohľadu progresu vo vývoji tržieb.

Pozitívnym výsledkom roku 2018 je tiež pokračujúci pokles objemu zásob tovaru a obchodných pohľadávok, najmä v kontexte nárastu tržieb v roku 2018.

Nenaplnenia zámeru roku 2018 v znížení celkovej zadlženosti ostáva pre Spoločnosť zásadným cieľom už v nasledujúcom roku.

5.2. Vývoj stavu majetku a finančnej situácie

5.2.1. Vývoj štruktúry majetku a jeho produktivity a efektívnosti

a) Hodnotenie vývoja štruktúry majetku a jeho obrátky

Do konca roku 2013 sa celkový objem majetku Spoločnosti, v netto účtovnom ocenení, pohyboval na úrovni okolo 3,5 mil. €, od roku 2014 predstavuje v priemere okolo 4,5 mil. €.

Účtovná netto hodnota **neobežného majetku**, ktorá dosahovala do konca roka 2013 úroveň okolo 750 tis. €, sa od roku 2014 zvýšila temer 3 – násobne, keď v rokoch 2014 – 2015 Spoločnosť obstarala moderné technológie v objeme 1 567 tis. €.

Spoločnosť financovala ich obstaranie v roku 2014 dlhodobým rozvojovým úverom vo výške 926 tis. € a v roku 2015 získala na refinancovanie technologického rozvoja nenávratný finančný príspevok v objeme 578 tis. €. Finančný príspevok bol v roku 2015 použitý na splátku rozvojového úveru, čo výrazne znížilo celkovú zadlženosť Spoločnosti.

V roku 2018 predstavovali investičné výdavky objem 303 tis. € a boli financované zásadne z vlastných zdrojov Spoločnosti (zisk, odpisy a príjmy z predaja dlhodobého majetku).

Na konci roka 2018 tvoria stroje a zariadenia temer 2/3 všetkého odpisovaného majetku, pričom časť technológie Spoločnosť prenajíma.

Opotrebovanosť technológie od roku 2016 stúpa a na konci roka 2018 dosahuje úroveň 66 %, ale tento stav nevyvoláva akútnu potrebu výraznejšej obnovy technológie.

Prehľad o vývoji opotrebovanosti neobežného majetku (v%)

Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018
Opotrebovanosť dlhodobého hmotného majetku	33,7	50,3	59,6	46,4
v tom: opotrebovanosť strojov a zariadení	31,7	51,1	61,3	65,8

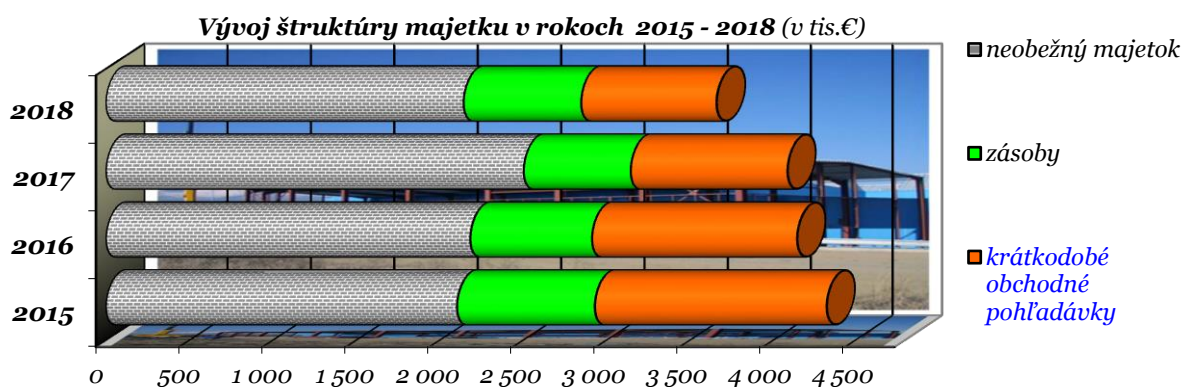
Významnú položku neobežného majetku Spoločnosti predstavoval v rokoch 2016 – 2017 **dlhodobý finančný majetok** – dlhodobé poskytnuté pôžičky. Ich účtovná hodnota predstavovala na konci roka 2017 objem 326 tis. €, ale v roku 2018 boli tieto pôžičky splatené ich započítaním so záväzkom z kúpy pozemkov v Slovenskom Pravne od dlžníka.

Objem **obežného majetku** (zásoby a pohľadávky) od roku 2014 dlhodobo klesá, výraznejšie najmä od roku 2016, ako následok poklesu výkonnosti Spoločnosti od uvedeného roku.

Pozitívne je potrebné hodnotiť najmä dlhodobý pokles krátkodobých **pohľadávok z obchodného styku**, čo znižuje nároky na potrebu cudzích zdrojov prevádzkového financovania, ako aj náklady na dlhovú službu (úroky).

Pre objektívnosť hodnotenia absolútneho poklesu pohľadávok v roku 2017 – medziročne zníženie v objeme temer 264 tis. €, je vhodné poznamenať, že tento pokles bol spôsobený:

- odpisom nedobytných pohľadávok (v objeme 209 tis. €) a
- tvorbou opravných položiek k ohrozeným pohľadávkam v sume 54 tis. €.

Pozitívny trend poklesu **obchodných pohľadávok** sa ani v roku 2018 nezastavil a tieto sa znížili o 129 tis. €. Ich úroveň predstavuje na konci roka 2018 objem 49 – dňového odbytu Spoločnosti, čo je v slovenských podmienkach prezentuje nadštandardnú platobnú schopnosť odberateľov.

Opravné položky k obchodným pohľadávkam, ktoré boli vytvorené v rokoch 2017 – 2018, spolu v sume 69 tis. €, predstavujú hodnotu iba 4 - dňového odbytu Spoločnosti za rok 2018, ale súčasne je absolútny objem týchto opravných položiek 3 – násobne vyšší ako je priemerný zisk Spoločnosti pred zdanením dosiahnutý za ostatné dva roky.

Celkový objem **z á s o b**, v ktorých logicky dominujú zásoby tovaru, sa v roku 2018 mierne zvýšil, ale obrátka zásob sa v zásade medziročne nezmenila a predstavuje v roku 2018 príjemných 59 dní.

Vybrané ukazovatele štruktúry majetku a jeho aktivity

Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	Index 2018/2017
Majetok netto celkom	4 563 563	4 278 744	4 279 797	4 586 553	1,079
z toho: neobežný majetok netto	2 105 829	2 185 486	2 505 507	2 144 992	0,856
z toho: obežný majetok netto spolu	2 450 735	1 988 312	1 643 245	2 354 335	1,433
v tom: zásoby celkom	825 635	729 636	641 574	705 055	1,099
v tom: pohľadávky celkom netto	1 553 081	1 254 323	990 396	1 645 164	1,661
z toho: obchodné pohľadávky netto	1 393 687	1 230 445	939 743	810 754	0,863
z toho: čistá hodnota zákazky	0	0	0	771 765	n
Doba obratu celkového majetku	293	321	352	341	0,969
Doba obratu obežného majetku	157	149	136	175	1,296

Doba obratu celkového majetku sa v roku 2015 medziročne výrazne **zrýchlila** - o 74 dní vplyvom výrazného nárastu výkonnosti Spoločnosti v uvedenom roku, ktorý bol sprevádzaný aj poklesom objemu majetku. Pozitívny vývoj „rýchlosti“ majetku sa však v nasledujúcich rokoch nepotvrdil, keď za roky 2016 – 2018 sa doba obratu celkového majetku, najmä vplyvom poklesu prevádzkových tržieb, **predĺžila** v priemere o 45 dní.

Odlišný vývoj - mierne zrýchľovanie, vykazovala v rokoch 2015 - 2017 **doba obratu obežného majetku**, ako pozitívny následok poklesu objemu obežného majetku.

Pokles objemu obežného majetku bol v rokoch 2015 – 2017 výraznejší ako bol pokles tržieb z predaja, čo v uvedených rokoch umožnilo skrátiť dobu obratu obežného majetku oproti úrovni dosiahnutej v roku 2014 o výrazných 50 dní. Zhoršenie v roku 2018 nie je významné.

b) Hodnotenie vývoja produktivity a rentability majetku

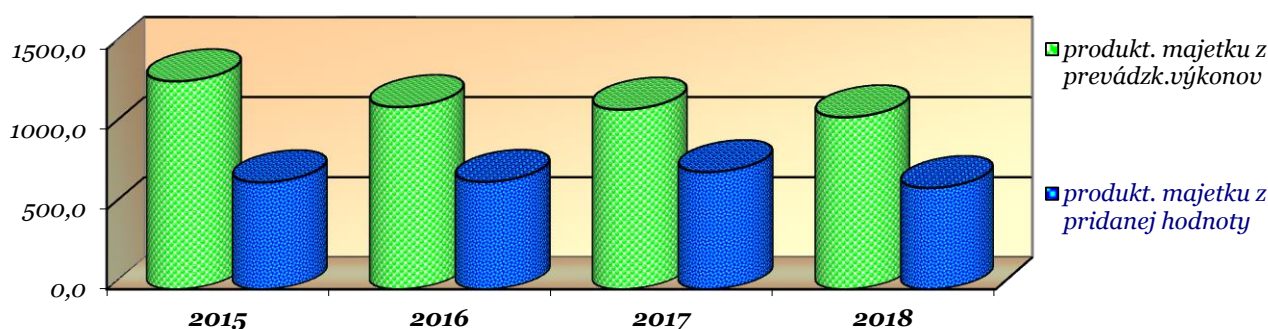
Produktivita - výnosnosť **majetku z prevádzkových výkonov**, po náraste v roku 2015, v nasledujúcich rokoch, analogicky rovnako ako obrátka celkového majetku, klesá vplyvom výraznejšieho poklesu výkonnosti ako je pokles objemu celkového majetku.

Výrazný nárast relatívnej obchodnej marže (v%) od roku 2016 – o vyše 12,5%, umožnil, napriek poklesu tržieb, udržať absolútnu úroveň pridanej hodnoty dosiahnutej v roku 2015 aj nasledujúcich rokoch a stabilizovať od roku 2016 aj úroveň **produktivity majetku z pridanej hodnoty**.

Ukazovateľ	merná jednotka	2015	2016	2017	2018	Index 2018/2017
Produktivita majetku z prevádzk. výkonov	€/tis. €	1 298	1 137	1 121	1 073	0,957
Produktivita majetku z pridanej hodnoty	€/tis. €	222,3	223,2	243,5	210,5	0,864
Rentabilita majetku zo zisku po zdanení	%	1,45	1,56	0,34	0,26	0,748

Rentabilita majetku zo zisku po zdanení je v Spoločnosti dlhodobo nízka a v rokoch 2017 - 2018 dosiahla v priemere skromných **0,30%**, čo je iba 1/5 úrovne rentability dosahovanej v rokoch 2015 - 2016. Príčiny nízkej efektívnosti majetku a výkonov od roku 2017 sú analyzované v časti 5.2.3. výročnej správy.

Vývoj produktivity majetku (€/tis.€)

Úroveň **produktivity majetku z prevádzkových výkonov**, po miernom náraste v roku 2015, sa v rokoch 2016 – 2018 stabilizovala na úrovni okolo 1 100 €, čo ale prezentuje nedostatočnú dobu obratu celkového majetku - v trvaní temer 1 kalendárny rok.

Pozitívny vývoj **produktivity majetku z pridanej hodnoty**, ktorý začal v roku 2015, bol v rokoch 2016 – 2018 potvrdený a táto produktivita majetku je od roku 2015 takmer dvojnásobne vyššia ako bola v roku 2014.

5.2.2. Hodnotenie vývoja štruktúry kapitálu a zadlženosti

Celková zmena cudzieho kapitálu - **celkových záväzkov** Spoločnosti, predstavuje v roku 2018 ich mierne **absolútne zvýšenie - o 9,3%** (o 320 tis. €), čo je logickým následkom exaktného rozdielu najmä týchto dvoch relevantných ekonomických vplyvov:

- nárastu vlastného kapitálu - vlastného imania (o 30 tis. €), ako pozitívneho vplyvu, a
- nárastu celkového majetku Spoločnosti v roku 2018 - o sumu 337 tis. €, čo pri nedostatočnej efektívnosti výkonov vždy spôsobuje nárast zadlženosti.

Krátkodobé záväzky sa v roku 2018 medziročne **výrazne znížili - o 1 344 tis. €**, najmä:

- poklesom z titulu reštrukturalizácie obchodných záväzkov dohodnutou s rozhodujúcim dodávateľom v sume 1 780 tis. €, ktoré budú splatné od roku 2020,
- negatívnym vplyvom z nárastu „nereštrukturalizovaných“ záväzkov z obchodného styku v roku 2018 – v sume 30 tis. €,
- negatívnym vplyvom z nárastu daňových záväzkov v roku 2018 v sume 173 tis. €.

Celkové záväzky voči dodávateľom (krátkodobé aj dlhodobé), vo vzťahu k hodnote celkových nákupov za rok, výraznejšie narástli už v roku 2017.

Priemerná doba splatnosti záväzkov voči dodávateľom sa v roku 2017 medziročne výrazne predĺžila - o 34 dní, predstavovala 195 kalendárnych dní a na tejto úrovni ostala aj v roku 2018. Dodávatelia sú so 66 % - ným podielom na celkových záväzkoch Spoločnosti dlhodobo najväčšími veriteľmi Spoločnosti, čo je v spoločnosti zameranej na výrobu a na kúpu a predaj výrokov a tovaru štandardná štruktúra dlhu.

Dlhodobé záväzky Spoločnosti boli do roku 2017 nevýznamné, keď predstavovali len 0,3% jej celkových záväzkov, pričom rozhodujúcou položkou týchto dlhov bol odložený daňový záväzok v sume 11 tis. €.

Po reštrukturalizácii záväzkov dohodnutou v roku 2018 s rozhodujúcim dodávateľom, tvoria dlhodobé záväzky takmer 1/2 celkového dlhu Spoločnosti, čo výrazne vylepšilo jeho štruktúru.

Bankové úvery, ktoré do konca roku 2016 tvorili viac ako 1/3 dlhu Spoločnosti, sa v roku 2017 absolútne výrazne znížili - o 325 tis. € a v roku 2018 o ďalších 101 tis. €, čo však má za následok nárast obchodných záväzkov o temer rovnakú sumu.

Bankovými úvermi kryje Spoločnosť na konci roka 2018 iba 15 % svojho majetku a banky sú, po prevádzkových dodávateľoch, druhými najvýznamnejšími veriteľmi Spoločnosti.

Angažovanosť bánk na celkovom dlhu Spoločnosti za ostatné tri roky výrazne absolútne poklesla a predstavuje na konci roka 2018 len 18 %.

Vlastné imanie Spoločnosti, po náraste v roku 2016 o čiastku čistého zisku za uvedený rok, ktorý dosiahol objem 67 tis. €, sa v roku 2017 znížilo o vyše 300 tis. € napriek pozitívnemu výsledku hospodárenia za rok 2017, ktorý dosiahol 14,6 tis. €.

Príčinou poklesu vlastného imania v roku 2017 bolo zaúčtovanie opráv nesprávnosti v účtovníctve Spoločnosti za roky 2015 - 2016 na ťarchu nerozdelených ziskov minulých rokov v celkovom objeme 303 tis. €.

V roku 2018 sa vlastné imanie zvýšilo iba o 33 tis. € a na konci roka 2018 predstavuje čiastku 448 tis. €. Táto úroveň vlastných zdrojov kryje **iba 9,8 %** celkového majetku Spoločnosti, čo predstavuje iba **necelú 1/4** doporučenej dolnej hranice úrovne vlastného kapitálu obchodných spoločností.

V rámci zásad finančného riadenia predstavuje doporučená spodná relatívna hranica vlastného imania 40% - ný podiel vlastného imania na krytí celkového majetku.

V **rezervách**, ktoré sú nominálne nevýznamné, tvorí najvýznamnejšiu položku rezerva na náhrady za nevyčerpané dovolenky zamestnancov za rok 2018.

Čistý pracovný kapitál Spoločnosti, prezentujúci stav jej krátkodobého finančného zdravia, t.j. úroveň krytia jej krátkodobých záväzkov a krátkodobých úverov hodnotou jej krátkodobého obežného majetku, predstavoval v rokoch 2014 - 2017 záporné hodnoty.

Rozhodujúcimi príčinami „previsu“ krátkodobých záväzkov a krátkodobých úverov Spoločnosti nad jej krátkodobými zdrojmi (zásobami a krátkodobými pohľadávkami) boli:

- dlhodobé financovanie investičného rozvoja bez adekvátneho objemu vlastných zdrojov, ktorými sú: zisk, odpisy dlhodobého majetku, príjmy z predaja majetku a dotácie a súčasne
- nedostatočná úroveň dlhodobých cudzích zdrojov (dlhodobé úvery a záväzky a leasingy).

Obrat v úrovni pracovného kapitálu nastáva až na konci roka 2018, kedy Spoločnosť pozitívnym vplyvom reštrukturalizácie záväzkov voči rozhodujúcemu dodávateľovi (v sume 1 780 tis. €), dosahuje kladnú (a nadštandardnú) úroveň pracovného kapitálu - v sume 540 tis. €.

Napriek pozitívnemu absolútnemu poklesu celkových záväzkov v rokoch 2015 - 2016, ich podiel na celkovom majetku - **celková relatívna zadlženosť**, je dlhodobo vysoká.

Do roku 2014 dosahovala celková relatívna zadlženosť úroveň okolo 85 % a v rokoch 2015 - 2016 sa vplyvom vyššieho zisku a zdrojov získaných z poklesu obežného majetku, prechodne znížila - na 73 %. Vývoj za roky 2017 a 2018 pozitívny trend poklesu celkovej zadlženosti nepotvrdil a táto predstavuje 82%.

Doporučená hranica miery celkovej zadlženosti predstavuje úroveň **60 %** a efektívne zdroje na jej dosiahnutie v Spoločnosti vytvorí iba súbeh efektov z týchto procesov:

- a) efektívny predaj nepotrebného majetku a následné použitie takto získaných jednorazových zdrojov na absolútne zníženie záväzkov,
- b) zníženie objemu obežného majetku efektívnym riadením obchodných pohľadávok a optimalizáciou zásob tovaru ako dlhodobý proces a použitie takto získaných zdrojov na postupné znižovanie záväzkov,
- c) zvýšenie vlastných zdrojov, ktoré prakticky predstavuje zisk po zdanení, ako výsledok výrazného zvýšenia efektívnosti výkonov a majetku - ako dlhodobý proces.

Zásadné predpoklady pre úspech procesov, ktoré umožnia znížiť zadlženosť Spoločnosti, sú:

- a) stabilita podnikateľského prostredia a stabilita trhu, na ktorom Spoločnosť pôsobí,
- b) racionálna investičná politika pri dodržaní primárnej zásady obstarávania investičného majetku len do výšky vlastných zdrojov a získaného dlhodobého cudzieho kapitálu.

Reálny časový horizont, v ktorom sa môže Spoločnosť efektívnou realizáciou hore uvedených procesov výrazne priblížiť k doporučenej hranici celkovej relatívnej zadlženosti sú najmenej 4 roky. V rokoch 2019 - 2020 má Spoločnosť ambíciu znížiť svoju celkovú zadlženosť najmenej o 8 %.

Vybrané ukazovatele vývoja štruktúry majetku a zdrojov jeho krytia (v €)

č.r.	Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	Index 2018/2017
1	MAJETOK SPOLU (netto)	4 563 563	4 278 744	4 249 797	4 586 553	1,079
2	Neobežný majetok (v zostatkovej cene)	2 105 829	2 185 486	2 505 507	2 144 992	0,856
2a	v tom: dlhodobý finančný majetok	57 782	279 376	326 491	37 530	0,115
3	Obežný majetok spolu (netto)	2 450 735	1 988 312	1 643 245	2 354 335	1,433
3a	z toho: zásoby	825 635	729 636	641 574	705 055	1,099
3aa	v tom: zásoby tovaru	824 685	729 636	622 694	614 574	0,987
3b	z toho: krátkodobé pohľadávky (netto)	1 553 081	1 254 323	990 396	1 645 164	1,661
3ba	v tom: obchodné pohľadávky netto	1 393 687	1 230 445	939 743	810 754	0,863
3bb	v tom: čistá hodnota zákazky	0	0	0	771 765	n
3c	z toho: finančné účty	72 019	4 353	11 275	4 116	0,365
Krytie neobežného majetku vlastným kapitálom a dlhodobými úvermi (v %)		52,1	55,1	24,3	109,0	4,495
4	Vlastné imanie spolu	676 316	715 302	414 793	447 717	1,079
4a	z toho: nerozdelený zisk minulých rokov	310 810	349 263	112 400	136 447	1,214
4b	z toho: čistý zisk za účtovné obdobie	66 059	66 592	14 613	11 793	0,807
5	Závazky spolu	3 300 953	3 158 414	3 429 169	3 748 687	1,093
5a	z toho: rezervy	28 078	34 754	62 904	43 413	0,690
5b	z toho: dlhodobé záväzky	3 757	432	11 633	1 795 526	n
5c	z toho: krátkodobé záväzky spolu	2 246 616	2 023 801	2 580 287	1 236 330	0,479
5ca	v tom: záväzky voči dodávateľom	1 981 891	1 869 489	2 201 057	696 723	0,315
5cb	v tom: daňové záväzky	166 542	81 459	297 214	470 538	1,583
5d	z toho: bankové úvery spolu	1 022 502	1 099 427	774 345	673 418	0,870
5da	v tom: dlhodobé úvery	417 641	487 699	181 238	95 419	0,526
5db	v tom: krátkodobé úvery	604 861	611 728	593 107	577 999	0,975
6	Časové rozlíšenie pasív*)	586 294	405 028	405 835	390 149	0,961

*) Časové rozlíšenie pasív predstavuje najmä zostatok finančného príspevku (dotácie) z r. 2015, ktorá sa postupne rozpúšťa do výnosov, ako kompenzácia časti odpisov technológie, na ktorú bola účelovo poskytnutá.

5.2.3. Vývoj hospodárenia a štruktúry výsledku hospodárenia

a) Hodnotenie vývoja výkonnosti a jej rentability

Prevádzková výkonnosť Spoločnosti, ktorú tvoria tržby z predaja tovaru, výrobkov a služieb a aktiváciu dlhodobého majetku a zásob, je v hodnotenom období v zásade stabilná a dosahuje objem okolo **4,8 mil. € ročne**. Výnimkou bol rok 2015, v ktorom prevádzkové výkony Spoločnosti, vplyvom zvýšenia odbytu, dosiahli úroveň takmer 6,0 mil. €.

Rozhodujúcou položkou tvorby prevádzkových výkonov boli do roku 2017 **tržby z predaja tovaru**, ktoré vytvárali 92 % výkonov Spoločnosti.

Na začiatku roku 2018 Spoločnosť vykonala analýzu vecného obsahu fakturácie svojich produktov a na základe výsledkov tejto analýzy vyhodnotila, že veľká časť jej fakturovanej produkcie technologicky spĺňa kategóriu „vlastný výrobok“.

Do konca roku 2017 Spoločnosť všetku svoju fakturovanú produkciu klasifikovala ako „tržby z predaja tovaru“, čo nebola správna klasifikácia tržieb.

Tržby za vlastné výrobky predstavujú v štruktúre tržieb Spoločnosti v roku 2018 výrazný objem - 1 777 tis. €, čo tvorí 41% celkových tržieb za produkciu.

Celkové tržby za produkciu (tovar plus vlastné výroby) a za poskytnuté služby dosiahnuté v roku 2018 sú v porovnaní s rokom 2017 mierne nižšie - o 6,4 %.

Tržby z predaja služieb dosahujú v ostatných štyroch rokoch v priemere **238 tis. € ročne**, tvoria ich najmä príjmy z prenájmu technológie a nehnuteľnosti a majú klesajúcu tendenciu.

V štruktúre prevádzkových výkonov Spoločnosti pribúda v roku 2018 nová kategória výnosov - „**výnosy zo zákazky**“, ktoré tvoria tržby a výnosy zo zhotovenia investičných akcií pre objednávateľov v zmysle uzavretých zmlúv o dielo. Výnosy zo zákaziek dosiahnuté v roku 2018 predstavujú 315 tis. €. Účtovná hodnota nedokončených zákaziek na konci roka 2018 predstavuje 772 tis. € a ich ukončenia a fakturácie sa predpokladá v 3. štvrťroku 2019.

Výnosy z aktivácie predstavovali do roku 2016 len aktivované náklady na tovar. V roku 2017 k týmto výnosom pribúda významná aktivácia nákladov na dlhodobý hmotný majetok vytvorený vo vlastnej réžii, ktorý v roku 2017 predstavoval objem vyše 309 tis. €.

Napriek stagnácii výkonnosti, zaznamenala Spoločnosť od roku 2014 vysoko pozitívny vývoj v efektívnosti výkonov – v absolútnom **raste pridanej hodnoty**, ktorá sa od roku 2014, oproti úrovni dosahovanej v rokoch 2009 – 2013 **zvýšila 1,8 - násobne**.

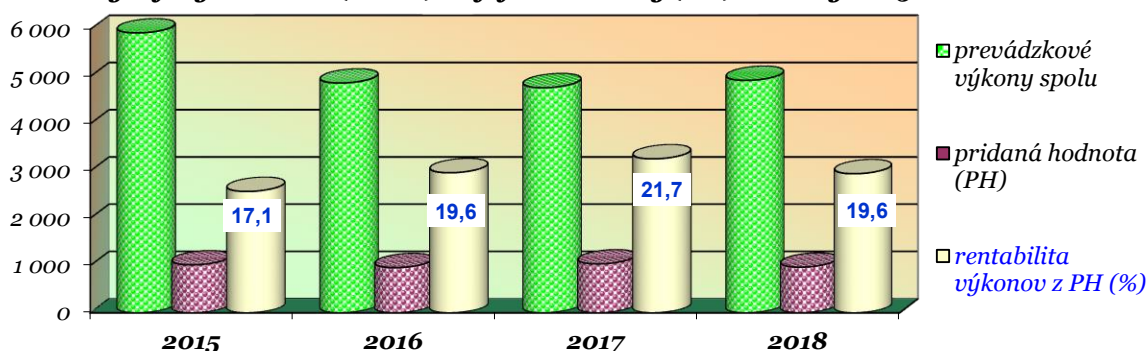
Predpoklady pre nárast efektívnosti výkonov (tzv. pridanej hodnoty) vytvorila **vyššia obchodná marža** z predaja tovaru, ktorá v rokoch 2009 – 2013 dosahovala iba necelých 20 %, ale od roku 2014 sa významne zvyšuje:

a) na viac ako 25% v rokoch 2014 – 2015 a

b) v priemere na takmer 35% v rokoch 2016 – 2018.

Priaznivý vývoj pridanej hodnoty od roku 2014, ktorá je základom pre tvorbu prevádzkového zisku, je od roku 2015 eliminovaný výrazným nárastom osobných nákladov a odpisov dlhodobého majetku, čo tvorbu prevádzkového zisku výrazne znižuje.

Vývoj výkonnosti (v tis.€) a jej rentability (v %) za roky 2015 - 2018

Relatívna efektívnosť výroby – **rentabilita prevádzkových výkonov z pridanej hodnoty**, dosahovala v rokoch 2009 – 2013 iba 12,2 %, ale v ostatných troch rokoch, najmä pozitívnym vplyvom nárastu obchodnej marže, výrazne rastie - na priemernú úroveň okolo 20%, čo je takmer o 2/3 viac ako úroveň rentability dosahovaná do roku 2013.

Prehľad o vývoji výkonnosti a jej rentability

č.r.	Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	Index 2018/2017
1	Prevádzkové výkony (v €)	5 923 763	4 863 007	4 764 158	4 919 948	1,033
2	Pridaná hodnota (v €) „PH“	1 014 307	954 935	1 034 754	965 368	0,933
3	Rentabilita prevádzkových výkonov z PH v % (r.2 : r.1)	17,12	19,64	21,72	19,62	0,903

Relatívna efektívnosť výkonov z pridanej hodnoty (rentabilita), v hodnotenom období dlhodobo stúpa, pričom najvyššiu úroveň za ostatné štyri roky - **21,7 %**, bola dosiahnutá v roku 2017.

b) Hodnotenie vývoja nákladov

Náklady na predaný tovar predstavujú v hodnotenom období rozhodujúcu nákladovú položku - okolo 3/4 prevádzkových nákladov Spoločnosti, pričom podiel nákladov na nakúpený tovar dlhodobo klesá v prospech iných nákladov - najmä osobných nákladov.

Hodnotene absolútneho vývoja nákladov na nakupovaný tovar nemá analytickú hodnotu, preto je vhodné hodnotiť efektívnosť nákladov nakupovaný tovar, ktorej objektívnym ukazovateľom je dosahovaná (hrubá) **obchodná marža**.

Obchodná marža má v Spoločnosti zameranej na predaj tovaru vytvoriť dostatočné zdroje na úhradu nákladov na služby, na osobné náklady a na odpisy a zároveň - ako prebytok, tvorí základ prevádzkového zisku Spoločnosti.

Vývoj obchodnej marže za roky 2015 – 2018

Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	Index 2018/(2015-2017)
Tržby z predaja tovaru (tis.€)	5 288,7	4 574,6	4 167,5	2 576,3	55,1
Obchodná marža absolútna (tis.€)	958,0	1 177,8	1 033,8	679,4	64,3
Obchodná marža v %	22,1	34,7	33,0	35,8	108,5

Vodbytovo najúspešnejšom roku – 2015, kedy bol absolútny objem odbytu tovaru najvyšší, dosiahla relatívna **úroveň obchodnej marže iba 22,1 %** a bola z hodnoteného obdobia najnižšia. Výrazný progres obchodnej marže dosiahnutý v roku 2016 – nárast o vyše ½, sa podarilo udržať aj v rokoch 2017 – 2018.

Výrobná spotreba, ako ekonomická kategória pre náklady na spotrebu materiálu, energií a na nakupované materiálové služby, a ktorej úroveň v zásade nie je priamo závislá od úrovne výkonnosti Spoločnosti, je v rámci hodnotených rokov absolútne najvyššia v roku 2018.

Hodnotenie vývoja nákladov na výrobnú spotrebu má preto analytickú hodnotu iba v spojení s vývojom pridanej hodnoty, ktorá je analyzovaná na strane 10 a 11 v ods. a) Hodnotenie vývoja výkonnosti a jej rentability.

Osobné náklady, v pomere k vývoju výkonnosti Spoločnosti, za hodnotené obdobie (za roky 2015 – 2018) oproti ich úrovni za roky 2012 – 2014, absolútne aj relatívne výrazne rastú. V porovnaní s úrovňou osobných nákladov v roku 2015, **znížili** vyššie osobné náklady za ostatné tri roky (2016 – 2018), prepočtom na prevádzkové výkony, **zisk o vyše 654 tis. €**.

Osobné náklady skokovo (**o 56 %**), vzrástli už v roku 2011 a ďalší skokový nárast osobných nákladov bol v roku 2015 – absolútne **o 65 %**, čo pri medziročnom zvýšení prevádzkových výkonov v roku 2015 iba o 25%, nebol nárast relevantný prírastku výkonnosti.

Inflačný nárast osobných nákladov pokračoval aj v rokoch 2016 - 2018, keď osobné náklady za rok 2018 sú absolútne **o 39% vyššie** ako boli v roku 2015, napriek tomu, že prevádzkové výkony sú v roku 2018 skoro o 17 % nižšie ako boli v roku 2015.

Mzdová náročnosť prevádzkových výkonov predstavovala rokoch 2011 - 2013 len 615 € osobných nákladov na 10 000 € výkonov, ale od roku 2016 je odbyt vyše **2 - násobne drahší** na potrebu osobných nákladov: 1 272 € na 10 000 € odbytu.

Ak v rokoch 2011 – 2013 „prinieslo“ 1 000 € osobných nákladov odbyt Spoločnosti v objeme vyše 16 tis. €, v rokoch 2016 – 2018 je produktivita osobných nákladov polovičná: iba 7 900 € odbytu z 1 000 € vynaložených osobných nákladov.

Nárast osobných nákladov neprispieva ani k zvýšeniu efektívnosti výkonov a odbytu, keď **rentabilita osobných nákladov z pridanej hodnoty** je v rokoch 2016 – 2018 takmer o ¼ nižšia ako bola v rokoch 2014 - 2015.

V rámci stabilizácie pracovného kolektívu je zvyšovanie ohodnotenia zamestnancov nevyhnutným opatrením, ale je potrebné mzdovú politiku Spoločnosti viazať a projektovať na vývoj kvalitatívnych ukazovateľov výroby a obchodu (pridaná hodnota, prevádzkový zisk).

Odpisy dlhodobého majetku za roky 2009 – 2014 predstavovali v priemere okolo 100 tis. € ročne, ale od roku 2015 je ich priemerná úroveň viac ako 2 – násobne vyššia, čo súvisí s intenzívnym investovaním do technológií v rokoch 2014 - 2015.

Vo finančných nákladoch tvoria dlhodobu najvýznamnejšiu položku nákladové úroky. Tie sa z priemernej úrovne v rokoch 2012 až 2015 - v sume okolo 45 tis. € ročne, zvýšili v rokoch 2016 – 2017 o 10 tis. € ročne, ako následok obstarania dlhodobého majetku z cudzích (úrokováných) zdrojov - formou finančného prenájmu a v dôsledku vysokých nákladov na faktoringové služby. Výrazné splátky úverov v rokoch 2017 - 2018 sa pozitívne odrazili aj na poklese nákladov na úroky, ktoré v roku 2018 predstavujú necelých 41 tis. €.

c) vývoj výsledku hospodárenia a jeho štruktúry

Dosiahnutý **prevádzkový zisk** predstavuje za hodnotené obdobie v priemere iba 4,4% - nú rentabilitu prevádzkových nákladov, čo nie je úroveň efektívnosti dostatočná na tvorbu zdrojov pre investičný rozvoj a na znižovanie zadlženosti Spoločnosti.

Absolútne najvyšší prevádzkový zisk a najvyššia prevádzková rentabilita nákladov boli dosiahnuté v roku 2015 - na úrovni **5,8%** z prevádzkových nákladov, a najnižšia v roku 2018 – iba 2,7%. Prevádzkový zisk za rok 2018 je absolútne o 60% nižší ako bol prevádzkový zisk dosiahnutý za rok 2015.

Na tvorbu zisku z hospodárskej činnosti nepriaznivo pôsobia tzv. **mimoprevádzkové vplyvy**, ktoré predstavuje najmä tieto položky:

- odpis nedobytných pohľadávok a tvorba opravných položiek k ohrozeným pohľadávkam,
- sankčné náklady – pokuty a penále,
- ostatné náklady na hospodársku činnosť (najmä majetkové poistné) a
- výnosy z odpisu záväzkov a poistné náhrady ako pozitívne vplyvy na zisk.

Mimoprevádzkové vplyvy majú náhodilý výskyt a ich celková úroveň je v hodnotenom období výrazne nerovnomerná.

Vývoj mimoprevádzkových vplyvov na zisk z hospodárskej činnosti za roky 2015 – 2018 (v €)

položka	2015	2016	2017	2018	spolu: (2015 až 2018)
1. Prevádzkový zisk	323 750	194 906	212 264	129 533	860 453
2. Mimoprevádzkové vplyvy absolútne	- 137 883	- 17 165	-118 268	-31 627	-304 943
2a. v tom: odpis pohľadávok a tvorba opravných pol. k pohľadávkam	- 146 091	0	- 84 573	-80 392	-311 056
3. Podiel mimoprevádzkových vplyvov na prevádzkovom zisku (v %)	42,6	8,8	55,7	61,9	35,4
4. Rentabilita prevádzkových nákladov z prevádzkového zisku (v%)	5,8	4,2	4,7	2,7	4,4

Rozhodujúcim nákladom v rámci **mimoprevádzkových vplyvov** je **odpis nedobytných pohľadávok a tvorba opravných položiek k ohrozeným pohľadávkam**, ktoré za hodnotené obdobie znížili prevádzkový zisk celkom o **311 tis. €**.

Mimoprevádzkové náklady za hodnotené obdobie predstavuje iba 1,5% sumy fakturácie dodávok tovarov a služieb za roky 2015 – 2018, ale súčasne ich vplyv spôsobil významné zníženie prevádzkového zisku za hodnotené obdobie – **o viac ako 35%**.

Nízka mimoprevádzková strata v roku 2018 (iba 32 tis. €) je pozitívne ovplyvnená ziskom dosiahnutým z predaja časti technológie, ktorý v roku 2018 predstavoval 55 tis. €.

Zisk z hospodárskej činnosti, ako súčet prevádzkového zisku a mimoprevádzkových vplyvov, dosahoval v rokoch 2014 - 2016 priemernú úroveň okolo 184 tis. € ročne. Za roky 2017 - 2018 Spoločnosť dosahuje zisk z hospodárskej činnosti v priemere iba na polovičnej úrovni rokov 2014 – 2016, vplyvom nepriaznivého vývoja najmä týchto nákladov:

- vyšších osobných nákladov, ktoré napriek stagnácii výkonnosti absolútne výrazne rastú,
- vyšších nákladov na výrobnú spotrebu v ostatných dvoch rokoch oproti úrovni dosahovanej v rokoch 2014 – 2016.

Strata z finančnej činnosti predstavovala v rokoch 2009 – 2013 v priemere **46 tis. €** ročne, ale od roku 2014 niekoľkonásobne stúpla.

Rozhodujúce príčiny nárastu straty z finančnej činnosti od roku 2014 sú nasledovné:

- vyššia úverová zadlženosť od roku 2014 – nárast objemu úverov z priemernej úrovne 800 tis. € do roku 2013 na priemernú úroveň úverov v objeme 1,1 mil. € v rokoch 2014 - 2016,
- obstarávanie dlhodobého majetku formou finančného majetku (leasingu) od konca roku 2013, čo je úrokovovo náročné financovanie,
- využívanie faktoringových služieb od roku 2015, čo tiež nepredstavuje lacné financovanie pohľadávok,
- zvýšené náklady na poistné v súvislosti s poistením pohľadávok od roku 2016.

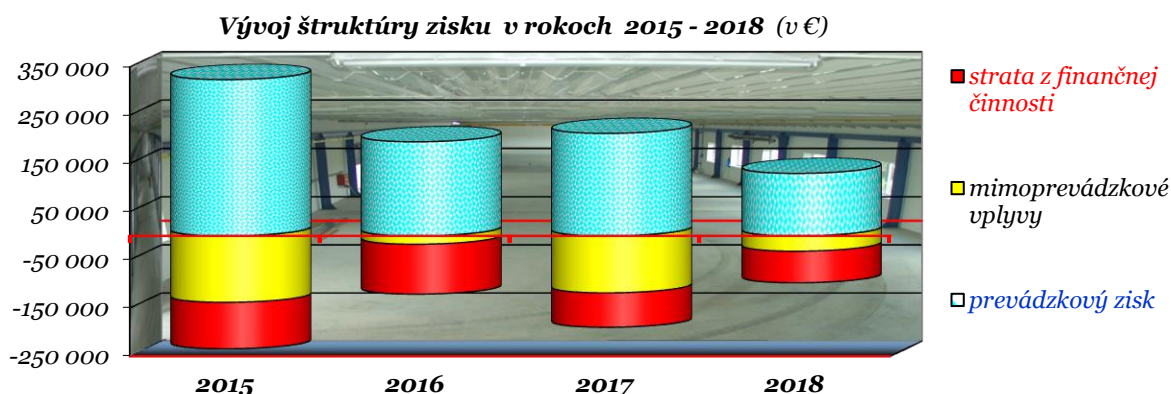
Najvyššiu stratu z finančnej činnosti vykázala Spoločnosť v roku 2014 – v sume vyše **159 tis. €**, kedy boli na ťarchu finančných nákladov odpísané obchodné podiely Spoločnosti v iných obchodných spoločnostiach v sume vyše 75 tis. €.

O roku 2017, najmä vplyvom poklesu objemu úverov, ktorý je sprevádzaný aj poklesom úrokových sadzieb, ako aj poklesom leasingových záväzkov, sa strata z finančnej činnosti výrazne znižuje.

Vývoj štruktúry zisku (v €)

Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018
1. Prevádzkový zisk	323 750	194 906	212 264	129 533
2. Mimoprevádzkové vplyvy na zisk	-137 883	-17 165	-118 268	-31 627
3. Zisk z hospodárskej činnosti (r.1 + r.2)	185 867	177 741	93 996	97 906
4. Strata z finančnej činnosti	-96 623	-103 754	-71 376	-65 703
5. Zisk celkom pred zdanením (r.3 + r.4)	89 244	73 987	22 620	32 203
6. Daň z príjmu	23 185	7 395	8 007	20 410
7. Zisk po zdanení (r.5 - r.6)	66 059	66 592	14 613	11 793

Priemerná sadzba dane z príjmov (zo zisku) – splatná aj odložená daň z príjmu, predstavuje za hodnotené obdobie **24 % zo zisku pred zdanením**, pričom v tejto dani prevláda splatná daň z príjmu.

Úroveň **prevádzkového zisku** bola v rokoch 2016 – 2017 v zásade stabilná – okolo **204 tis. €** prevádzkového zisku ročne. V uvedených rokoch bola aj výkonnosť Spoločnosti v zásade rovnaká (okolo 4,8 mil. €).

Napriek nárastu výkonnosti v roku 2018 – absolútne o 156 tis. €, je prevádzkový zisk v roku 2018 o viac ako o 1/3 nižší ako v predchádzajúcich dvoch rokoch a rentabilita prevádzkových výkonov z prevádzkového zisku dosahuje v roku 2018 skromných 2,6% oproti 4,2% v rokoch 2016 – 2017.

Nominálne najvyšší prevádzkový zisk - v sume 324 tis. €, bol dosiahnutý v roku 2015 vplyvom historicky najvyššieho odbytu – v objeme 5,7 mil. € a vplyvom úrovne osobných nákladov relevantnou k výkonnosti Spoločnosti.

Strata z finančnej činnosti je v ostatných dvoch rokoch výrazne nižšia ako v rokoch 2014 a pozitívne klesá, ale napriek tomu odčerpala za roky 2017 – 2018 **viac ako 40% prevádzkového zisku**, čo je priamy následok naďalej, nominálne aj relatívne, vysokej dlhovej služby Spoločnosti.

Vybrané ukazovatele výkonnosti a efektívnosti

č.r.	Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	Index 2018/2017
1	Tržby z predaja tovaru	5 288 735	4 574 636	4 167 523	2 576 298	0,618
2	Obchodná marža absolútne (v eur)	957 987	1 177 845	1 033 858	679 415	0,657
2a	Obchodná marža v %	22,1	34,7	33,0	35,8	1,086
3	Výroba	635 028	288 884	596 635	2 343 650	3,928
3a	v tom: tržby z predaja výrobkov	0	0	0	1 777 123	n
3b	v tom: tržby z predaja služieb	393 158	288 884	241 537	210 306	0,871
3c	v tom: výnosy zo zákaziek	0	0	0	339 613	n
3ca	z toho: tržby zo zákaziek	0	0	0	24 452	n
3d	v tom: aktivácia zásob a dlhodob.majetku	241 870	-513	355 098	16 608	0,448
4	Prevádzkové výkony spolu (r.1 + r.3)	5 923 763	4 863 007	4 764 158	4 919 948	1,033
5	Tržby z predaja spolu (r.1 + r.3a + r.3b + r.3ca)	5 681 893	4 863 520	4 409 060	4 588 149	1,041
6	Výrobná spotreba	578 708	511 281	595 739	2 057 697	3,454
PH	PRIDANÁ HODNOTA (r.2+r.3-r.6)	1 014 307	954 935	1 034 754	965 368	0,933
Rentabilita výkonov z PH (r.PH : r.4)		17,12	19,64	21,72	19,62	0,903
7	Osobné náklady celkom	487 246	540 323	633 305	676 937	1,069
Produktivita osobných nákladov z PH (r. PH : r.7) v €/1 000 €		2 082	1 767	1 634	1 426	0,873
8	Dane a poplatky	6 684	5 783	7 564	5 101	0,674
9	Odpisy dlhodobého majetku	277 076	310 419	230 768	202 948	0,879
9a	Korekcia odpisov o sumu rozpúšťanie dotácie k obstaraniu technológie	-80 413	-96 496	-49 147	-49 151	1,008
A.	PREVÁDZKOVÝ ZISK (r.PH - r.7 - r.8 - r.9 - r.9a)	323 750	194 906	212 264	129 533	0,610

č.r.	Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	Index 2018/2017
MpV	Mimoprevádzkové vplyvy *)	-137 883	-17 165	-113 268	-31 627	0,279
	v tom: odpis pohľadávok a tvorba opravných položiek k pohľadávkam	-146 091	0	-84 573	-80 392	0,951
B.	ZISK Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI (r.A. + r.MpV)	185 867	177 741	93 996	97 906	1,042
11	Výnosové úroky a ostatné fin. výnosy	3 494	22 703	11 292	13 035	1,154
12	Nákladové úroky a ost. fin. náklady	100 117	126 457	82 668	78 738	0,952
12a	v tom: nákladové úroky	46 541	57 414	51 546	40 839	0,792
C.	STRATA z finančnej činnosti (r.11 - r.12)	-96 623	-103 754	-71 376	-65 703	0,921
D.	ZISK celkom pred zdanením (r.B. + r.C.)	89 244	73 987	22 620	32 203	1,424
13	Daň z príjmu celkom	23 185	7 395	7 997	16 438	3,114
	ZISK po zdanení (r.D. - r.13)	66 059	66 592	14 513	11 793	0,807

*) mimoprevádzkové vplyvy predstavujú súčet zisku z predaja dlhodobého majetku a materiálu, tvorby opravných položiek, odpisu pohľadávok, odpisu záväzkov, a ostatných neprevádzkových nákladov a výnosov

5.3. Vybrané ukazovatele finančnej analýzy

Ukazovateľ	doporučené hodnoty	merná jednotka	2015	2016	2017	2018
LIKVIDITA A ZADLŽENOSŤ						
okamžitá likvidita	0,2 – 0,6	koeficient	0,025	0,002	0,004	0,003
bežná likvidita	1,0 – 1,5	koeficient	0,57	0,48	0,32	1,334
celková likvidita	2,0 – 2,5	koeficient	0,86	0,75	0,52	1,904
Čistý pracovný kapitál	kladné číslo	EUR	-400 742	-647 217	-1 530 149	+540 006
Zadlženosť celková	do 0,60	koeficient	0,723	0,738	0,807	0,817
Zadlženosť krátkodobá	do 0,83	koeficient	1,16	1,33	1,93	0,77
RENTABILITA						
rentabilita aktív (ROA)	maximalizovať	%	1,45	1,56	0,34	0,26
rentabilita tržieb (ROS)	maximalizovať	%	1,16	1,37	0,33	0,24
PRODUKTIVITA						
produktivita celkového majetku z prevádzkových výkonov	maximalizovať	EUR/EUR	1 298	1 137	1 121	1 073
produktivita celkového majetku z pridanej hodnoty	maximalizovať	EUR/EUR	222,3	223,2	243,5	210,5
produktivita osobných nákladov z pridanej hodnoty	maximalizovať	EUR/EUR	2 082	1 767	1 634	1 426
AKTIVITA						
doba obratu celkového majetku	minimalizovať	počet dní	293	321	352	341
doba obratu obežného majetku	minimalizovať	počet dní	157	149	136	175
doba obratu zásob	minimalizovať	počet dní	57	58	56	59
doba inkasa pohľadávok	minimalizovať	počet dní	76	81	66	49
doba splatnosti obchodných záväzkov	optimalizovať	počet dní	152	160	195	198

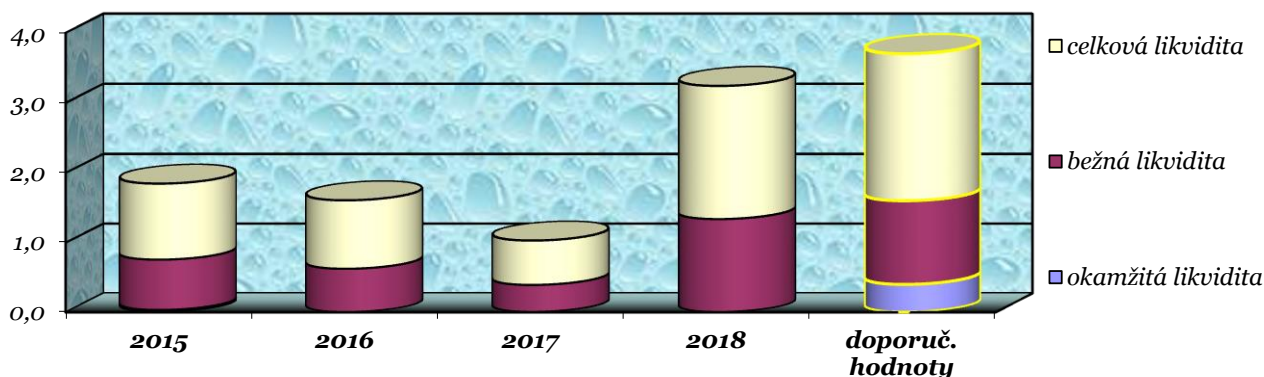
5.3.1. Vývoj likvidity a zadlženosti

Ukazovatele likvidity prezentujú schopnosť Spoločnosti transformovať svoje obežné aktíva (zásoby a krátkodobé pohľadávky) na peňažné prostriedky, ktorými je možné uhradiť krátkodobé záväzky Spoločnosti.

Úroveň **bežnej a celkovej likvidity** dosahovaná v rokoch 2015 – 2016 predstavovala v priemere **len 1/2 doporučených hodnôt**, pričom **okamžitá likvidita** (len krátkodobý finančný majetok) je v celom hodnotenom období **iba zlomková**.

Najskromnejšia úroveň likvidít bola v roku 2017, kedy boli obežné aktíva Spoločnosti absolútne najnižšie a krátkodobé záväzky naopak – dosiahli najvyššiu nominálnu úroveň od roku 2015.

Vývoj likvidity (koef.)

Dlhodobá nedostatočná úroveň a nepriaznivý vývoj likvidity Spoločnosti je ekonomickým dôsledkom týchto rozhodujúcich tendencií v ostatných šiestich rokoch:

- dlhodobé financovanie výrazného investičného rozvoja bez adekvátneho objemu vlastných zdrojov, ktorými sú: zisk, odpisy dlhodobého majetku, príjmy z predaja majetku a dotácie,
- dlhodobá nedostatočná úroveň dlhodobých cudzích zdrojov (dlhodobé bankové a dlhodobé dodávateľské úvery a záväzky z leasingu) v relácii k úrovni investičného rozvoja,
- dlhodobá nízka efektívnosť nákladov, ktorá nevytvára dostatok zdrojov (čistého zisku) na financovanie výrazného investičného rozvoja,
- dlhodobý absolútny pokles krátkodobých obežných aktív Spoločnosti (zásoby a krátkodobé pohľadávky) - od roku 2013, ako ekonomicky pozitívny trend, ale vplyvom dlhobodo nedostatočnej úrovne zisku a intenzívnej investičnej politiky Spoločnosti, je pokles obežných aktív logicky sprevádzaný výrazným absolútnym nárastom krátkodobej zadlženosti (krátkodobých záväzkov).

Rozširovanie a obnova technológie sú pre udržanie konkurencieschopnosti nevyhnutné postupy, ale iba za podmienky vytvorenia dostatočných a vhodných zdrojov nespôsobuje investičný rozvoj deficit v likvidite.

Predpoklady pre **vysoko pozitívny vývoj bežnej a celkovej likvidity v roku 2018**, kedy tieto ukazovatele solventnosti Spoločnosti dosiahli doporučenú úroveň, vytvorili tieto aktivity:

- reštrukturalizácia obchodných záväzkov v roku 2018 voči rozhodujúcemu dodávateľovi (v sume 1 780 tis. €) a
- nárast krátkodobého obežného majetku (zásob a krátkodobých pohľadávok), ktorý v roku 2018 vzrástol o významných 711 tis. €.

Horeuvedené aktivity umožnili v roku 2018 znížiť aj tzv. **krátkodobú relatívnu zadlženosť** Spoločnosti, ako pomer objemu krátkodobých záväzkov a krátkodobých úverov Spoločnosti k objemu zdrojov na úhradu týchto záväzkov – k úrovni jej krátkodobého obežného majetku. Krátkodobá zadlženosť Spoločnosti predstavovala do roku 2016 nepríjemnú úroveň - okolo 125%, v roku 2017 dokonca 193%, ale na konci roka 2018 sa dostáva bezpečne pod doporučenú hranicu (do 83%), keď predstavuje 77%.

Celková relatívna zadlženosť Spoločnosti, ako pomer celkových záväzkov Spoločnosti k objemu jej celkového majetku, ktorej doporučená úroveň je 60%, je dlhobodo vysoká. Výrazne nad doporučenou úrovňou ostáva celková zadlženosť aj na konci roka 2018, keď predstavuje 82%.

Podrobná analýza celkovej zadlženosti Spoločnosti, ako aj zásady a opatrenia na jej zníženie, sú uvedené v ods.5.2.2., strana 9 tejto výročnej správy

5.3.2. Rýchlosť kapitálu

Mierny pokles celkového majetku v roku 2015, ale najmä výrazný - 20 %-ný nárast tržieb z odbytu tovaru a služieb v uvedenom roku, umožnili výrazné medziročné zvýšenie rýchlosti **celkového majetku** Spoločnosti o 74 dní - na úroveň príjemných 293 dní.

Od roku 2016 sa rýchlosť obratu celkového majetku, vplyvom poklesu tržieb, znižuje a dosahuje v priemere 340 dní, čo je úroveň spôsobujúca vysoké nároky na potrebu cudzieho kapitálu.

Vývoj rýchlosti **obratu obežného majetku** v rokoch 2014 – 2017 je odlišný, keď táto dlhodobá pozitívne rastie pôsobením výraznejšieho znižovania objemu obežného majetku oproti poklesu tržieb od roku 2016. Zrýchlenie doby obratu obežného majetku predstavuje za ostatné štyri roky viac ako 30%, čo sú takmer 2 mesiace.

Obrátka zásob je od roku 2013 v zásade rovnaká - na úrovni okolo 58 dní, dlhodobá klesá aj absolútny stav zásob, ale pre vytvorenie zdrojov na zníženie zadlženosti Spoločnosti je potrebné ďalšia racionálna optimalizácia a znižovanie stavu zásob, najmä zásob tovaru.

Doba inkasa pohľadávok z obchodného styku dosahovala v rokoch 2014 – 2016 priemernú úroveň okolo **83 dní**. V roku 2017 sa doba inkasa pohľadávok znížila na **66 dní**, ale len vplyvom odpisu nedobytných pohľadávok (v sume 209 tis. €).

Reálny pokles obchodných pohľadávok v roku 2018 – o 129 tis. €, pri súčasnom náraste tržieb z odbytu v roku 2018 umožnili znížiť priemernú dobu inkasa obchodných pohľadávok v roku 2018 na úroveň nadštandardných 49 dní.

Skrátenie súčasnej doby splatnosti pohľadávok o ďalších 10 dní by umožnilo získať zdroje na zníženie záväzkov Spoločnosti v objeme 165 tis. €.

Priemerná **doba úhrady krátkodobých obchodných záväzkov**, ktorá dosahovala v rokoch 2014 – 2016 v priemere 155 dní, bola vysoká, ale na konci roka 2017 sa predĺžila - na **195 dní** a na tejto úrovni ostala aj v roku 2018.

Zdroje na absolútne zníženie súčasných záväzkov Spoločnosti, vrátane záväzkov voči dodávateľom a skrátenie doby ich úhrad, predstavujú:

- vyššia efektívnosť odbytu,
- zníženie stavu zásob tovaru a obchodných pohľadávok a
- príjmy z predaja časti neobežného majetku.

VI. Návrh na rozdelenie zisku za rok 2018

Za rok 2018 dosiahla Spoločnosť účtovný **zisk po zdanení vo výške 11 793,05 €**, pričom suma odloženej dane z príjmu tvorí v tomto výsledku hospodárenia zápornú čiastku v sume 3 972 €. Predpis splatnej dane z príjmov právnických osôb za rok 2018 predstavuje sumu 16 438 €.

Pre Valné zhromaždenie navrhujem previesť zisk za rok 2018 **v prospech nerozdelených ziskov minulých rokov v sume 11 793,05 €**.

VII. Z á v e r

7.1. Hodnotenie vývojových tendencií a celkové hodnotenie

- a) Úroveň výkonnosti Spoločnosti výrazne vzrástla od roku 2013, od ktorého sa udržiava na úrovni okolo 4,7 mil. €. Úroveň výkonnostne rekordného roku 2015, v ktorom prevádzkové výkony dosiahli objem 5,9 mil. €, sa v nasledujúcich rokoch nepodarilo zopakovať.
- b) Spoločnosť dopĺňa svoj technický park o progresívne technológie, ale investície do technológií sa od roku 2015 výrazne obmedzili.
- c) Investičný rozvoj sa pre nízku efektívnosť výkonov financuje čiastočne z rozvojových úverov a formou finančného prenájmu, ale aj za cenu nárastu prevádzkovej zadlženosti.
- d) Úroveň likvidity, ktorá bola dlhodobá nízka, sa v roku 2018 výrazne zvýšila.
- e) Výkonnosť a produktivita kapitálu Spoločnosti je stabilná, ale nevytvára dostatočné zdroje na finančnú stabilitu a rozvoj.
- f) Obchodná pozícia Spoločnosti na slovenskom trhu je stabilná a sú vytvorené technické a obchodné podmienky pre jej udržanie a využitím rezerv výrobných kapacít aj pre jej rast.

7.2. Významné riziká a neistoty pre realizáciu zámerov v roku 2019

a) vonkajšie riziká, na vznik a pôsobenie ktorých má Spoločnosť minimálny vplyv, avšak tieto ju významne ovplyvňujú, sú najmä:

- politické faktory: zahranično - obchodné rozhodnutia, daňové právo, minimálna mzda, ekologická legislatíva, štátom regulované ceny energií,
- ekonomické faktory: úroková miera, ponuka peňazí, mzdové nároky a motivácia,
- technologické faktory: digitalizácia, skracovanie času realizácie zákaziek,
- ekologické faktory: tlak na neustále „čistejšie“ technológie.

Vznik týchto rizík Spoločnosť nedokáže ovplyvniť, no ak ich dokáže včas spoznať a identifikovať, nájde riešenia na ich elimináciu a následnú implementáciu do svojich strategických plánov.

b) vnútropodnikové riziká - v priamej pôsobnosti Spoločnosti, na ktoré má Spoločnosť veľmi významný dosah a dokáže ich eliminovať, sú najmä:

- ekonomické faktory: analýza nákladovosti a rentability jednotlivých sortimentov, snaha o maximálne možnú efektivitu na každom vnútornom úseku zavádzaním systému priamej zainteresovanosti každého pracovníka na výsledku,
- technologické faktory: neustále vyhodnocovanie fungovania jednotlivých technologických postupov a ich optimalizácia,
- obchodno - sociálne faktory: trvalý kontakt so zákazníkmi, trvalé hľadanie optimálnych riešení, neustály tlak na zákazníka v oblasti povinnosti včasnej platby.

Spoločnosť, vzhľadom na dosiahnutý stav a vývoj majetku a záväzkov, napriek očakávaným, objektívne zložitým podmienkam podnikania v roku 2019, má ekonomicko - obchodné predpoklady pre ďalšie pokračovanie vo svojej doterajšej činnosti.

Predkladá: **Ing. Peter Petrík, konateľ**